

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	18
5.1	Zaměření školy.....	18
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	18
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	20
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	20
6	Vzdělávací obsah.....	22
6.1	Integrované bloky.....	22
6.1.1	Poznávám sebe a své tělo.....	22
6.1.2	Já a lidé kolem mě.....	28
6.1.3	Poznávám přírodu.....	52
6.1.4	Poznávám technické prostředí.....	67
6.1.5	Zvládám, co život přináší.....	76
6.1.6	Poznávám tradice.....	90
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	102
7	Systém evaluace.....	103

1 Identifikační údaje o škole

Hodnocení kapitoly: Identifikační údaje o škole

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Poďte s námi do POHÁDKY

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola POHÁDKA, Brno, Bratří Pelíšků 7, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Bratří Pelíšků 7, Brno, 62800

KONTAKTY:

e-mail: info@mspohadka-brno.cz,

web: <https://www.mspohadka-brno.cz>

REDIZO: 691001839

IČO: 72065761

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Nina Menčíková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Martina Hulíková, Mgr. Jana Kotková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Brno, městská část Brno - Líšeň, okres Brno-město

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Jírova 2609/2, 628 00 Brno - Líšeň

KONTAKTY:

544 424 811

info@brno-lisen.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.12.2021 - 1.12.2024

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠ 191/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 15. 11. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Nina Menčíková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

Hodnocení kapitoly: Obecná charakteristika školy

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: celkem 187, Bratří Pelíšků 7 - 65, Holzova 1 - 42, Šimáčkova 1 - 80

Počet tříd: 8

Počet pracovníků: 17 pedagogických pracovníků

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází na okraji městské části Brno - Líšeň. Součástí mateřské školy jsou tři budovy. Budova Bratří Pelíšků a Holzova se nachází v těsné blízkosti ZŠ Holzova a fotbalového hřiště SK Líšeň. Budova Šimáčkova se nachází v centru staré Líšně nedaleko nám. Karla IV..

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Součástí mateřské školy jsou tři pracoviště:

Bratří Pelíšků 7 a výdejna stravy. Na budovu navazuje zahrada, účelně vybavena pískovišti a klouzačkami, koloběžkovou dráhou, hracím domečkem a dalším vybavením, umožňující pohybové aktivity dětí. Součástí vybavení zahrady jsou vyvýšené truhlíky podporující rozvoj environmentální výchovy.

Holzova 1. Využívá zahradu, která navazuje na budovu Bratří Pelíšků, současně využívá školní hřiště při ZŠ Holzova.

Šimáčkova 1 a výdejna stravy. Součástí školy jsou dvě zahrady vybavené pískovišti s prolézačkami, tobogánem, vodním světem a dalším vybavením pro rozvoj environmentální výchovy.

Dopravní dostupnost školy:

Bratří Pelíšků 7 a Holzova 1 - autobusové spojení bus. č. 78. Možnost parkování vlastním vozidlem před budovou školy.

Šimáčkova 1 - tramvajové spojení č. 8, autobusové spojení č. 78, 58, 55.

Informace z historie školy:

Bratří Pelíšků 7 - budova původně sloužila jako dětský domov, v roce 1983 prošla přestavbou na mateřskou školu. V budově sídlila Zvláštní mateřská škola, kterou navštěvovaly děti s mentálním postižením. Později Speciální mateřská škola a školu navštěvovaly děti s mentálním postižením, s vadami řeči a děti zdravotně oslabené (astmatici). V rámci optimalizace školských zařízení Jihomoravského kraje byla Speciální mateřská škola k datu 31.8.2010 zrušena. Na základě rozhodnutí Městské části Brno - Líšeň byla v budově k 1.9.2010 zřízena běžná mateřská škola s jednou logopedickou třídou. V roce 2012 proběhla celková rekonstrukce a dostavba budovy mateřské školy a byla navýšena kapacita z 37 dětí na 65 dětí.

Holzova 1 - z důvodu nedostatku míst pro děti v mateřských školách v Líšni městská část zřídila 15.9. 2013 v budově ZŠ Holzova 1 další samostatné pracoviště mateřské školy s kapacitou 42 dětí.

Šimáčkova 1 - původně Mateřská škola Sedmikráska byla ke dni 1.9.2016 sloučena s Mateřskou školou POHÁDKA, Brno Bratří Pelíšků 7. Pracoviště má kapacitu 80 dětí.

3 Podmínky vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Podmínky vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola prostorově vyhovuje pobytu 187 dětí.

Veškeré vybavení mateřské školy splňuje podmínky stanovené v RVP PV.

Všechna pracoviště MŠ jsou vybavena dostatečným množstvím hraček, pomůcek apod.. Vše je průběžně obnovováno a doplňováno dle potřeby. Logopedický kabinet je vybaven dostatečným množstvím pomůcek pro individuální logopedickou péči.

Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna tak, aby na ně děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát. Ve třídách jsou stanovena pravidla pro využívání a ukládání hraček a pomůcek.

Děti se svými výtvary podílí na úpravě a výzdobě interiéru školy, prostředí je upravené tak, aby je mohli shlédnout i jejich rodiče.

Na budovu Bratří Pelíšků bezprostředně navazuje zahrada, kterou využívá také budova Holzova. Budova Šimáčkova disponuje dvěma zahradami. Jsou účelně vybavené tak, aby umožňovaly rozmanité pohybové, environmentální a další aktivity dětí.

Veškeré prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Pro příští období plánujeme lépe vizualizovat dětem pravidla pro využívání a ukládání hraček. Nadále doplňovat a obnovovat nové pomůcky pro práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.2 Životospráva

Dětem je většinou poskytována plnohodnotná strava. Děti mají celý den ve třídách dostatek tekutin (čaj a voda). Rezervy se vyskytují v nabídce a množství ovoce a zeleniny. Děti do jídla nejsou nuceny.

Režim dne je flexibilní, umožňuje organizaci dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci ve třídě.

Pedagogové se snaží, aby děti byly dostatečně dlouho venku. Délka pobytu venku se přizpůsobuje klimatickým podmínkám, aktuálnímu zdravotnímu stavu a vybavení dětí.

Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě i ve vnitřních prostorách. Ve vnitřních prostorách se zohledňuje bezpečnost dětí.

Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program namísto odpočinku na lůžku. Děti nejsou nuceny ke spánku.

Učitelé se snaží dodržovat zásady zdravého životního stylu. Snaží se poskytovat dětem přirozený vzor.

Aktivně komunikovat se školní jídelnou Holzova o zlepšení skladby jídelníčku, zvýšení rozmanitosti a zdravé technologie úpravy jídel, pestřejší nabídky a množství ovoce a zeleniny. Nadále využívat spoluúčasti rodičů prostřednictvím dotazníků a schránky důvěry.

Vymyslet pravidla pro bezpečný volný pohyb dětí ve vnitřních prostorách budovy Šimáčkova 1.

Všichni zaměstnanci MŠ se budou snažit chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytovat dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Zaměstnanci MŠ se snaží vytvářet pozitivní a bezpečné prostředí. Ve všech budovách jsou heterogenní třídy, které umožňují zachování sourozeneckých vazeb a navázání trvalejších vazeb mezi dětmi.

Zaměstnanci se snaží o empatický přístup k dětem, snaží se respektovat individuální potřeby dětí. Děti mají možnost se postupně adaptovat na prostředí školy v případě potřeby i v přítomnosti rodičů.

Všichni zaměstnanci se snaží respektovat individuální potřeby dětí. Zaměstnanci se snaží, aby děti nebyly zatěžovány chvatem.

Ke všem dětem se zaměstnanci snaží přistupovat rovnocenně.

Děti ve spolupráci s pedagogem vytváří pravidla společného soužití v MŠ..

Pedagogové se snaží, dětem předávat jasné a srozumitelné pokyny.

Pedagogové se snaží o podporující, empatickou komunikaci s dětmi. Snaží se co nejvíce omezit manipulování a zbytečné organizování dětí. Snaží se vyhnout nezdravé soutěživosti dětí.

Vzdělávací nabídka je ve třídách většinou realizována prostřednictvím center aktivit. Počítá s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dítěte. Nabídka umožňuje individualizaci.

Děti jsou podporovány v samostatných pokusech a v sebehodnocení. Pedagogové se snaží dětem poskytovat kladnou zpětnou vazbu.

Zaměstnanci usilují o to, aby se ve vztazích mezi dospělými a dětmi projevovala vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.

Pedagogové se zaměřují na neformální vztahy dětí ve třídě a v případě potřeby je ovlivňují prosociálním směrem.

Za příznivé epidemiologické situace nadále umožňovat dětem v případě potřeby adaptaci v MŠ za přítomnosti rodičů.

Pokračovat v samostudiu v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Prostřednictvím vzájemných náslechů, hospitací a pedagogických rad podporovat nejen u začínajících pedagogů vhodný pedagogický styl. Podporovat pozitivní klima na pracovištích, včetně vzájemného sdílení zkušeností.

Podporovat sebehodnocení dětí, hledat nové způsoby, využívat stávající (portfolio).

Vést pedagogy ke správnému způsobu poskytování kladné zpětné vazby dětem.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně flexibilní, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí a aktuální dění ve třídě. V logopedické třídě umožňuje speciální logopedický program.

V denním režimu jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Mateřská škola vytváří dětem podmínky pro klidné zázemí, bezpečí i soukromí.

Při nástupu dítěte do MŠ je v případě potřeby umožněn individuální adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností se odvíjí od individuálních potřeb dětí a aktuálního třídního vzdělávacího programu.

Děti mají většinou dostatek času i prostoru pro spontánní hru a zároveň mají možnost hru dokončit. Pro nedokončené projekty dětí jsou určena odkládací místa, která zároveň slouží k prezentaci výrobků.

Děti jsou vedeny k aktivní účasti při tvorbě třídního programu a výběru činností. Společně s učitelkou vytváří myšlenkové mapy, jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Děti mohou pracovat svým tempem.

Vzdělávací nabídka v centrech aktivit vytváří podmínky pro individuální a skupinové činnosti. Frontální činnosti jsou zařazovány podle potřeb třídního vzdělávacího programu. Děti mají možnost účastnit se společných činností v různě velkých skupinách.

V případě potřeby se děti mají možnost uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Je respektována potřeba soukromí při osobní hygieně.

Při plánování vzdělávací nabídky se pedagogové snaží vycházet ze zájmů dětí, jejich individuálních vzdělávacích potřeb a aktuálního dění.

Ve třídách jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Pedagogové dbají na to, aby pomůcky a materiál k vzdělávací nabídce byly připraveny včas.

Stanovené počty dětí ve třídě nejsou překračovány, spojování tříd je maximálně omezeno.

Na budově Holzova zřídit paravany mezi WC, aby bylo zajištěno soukromí při osobní hygieně.

Zaměřit se na dodržování vyváženosti mezi řízenou a spontánní činností.

Podněcovat děti k větší aktivní účasti při tvorbě třídního vzdělávacího programu, využitím myšlenkových map podněcovat děti k aktivitě a experimentování.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v náplni práce, která je přílohou pracovní smlouvy .

Informační systém v MŠ je tvořen navenek - webovými stránkami, uvnitř - nástěnky, informační tabule, email, sociální sítě.

Ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí, respektuje názor pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Podporuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních věcech, vzájemnou spolupráci.

Ředitelka pravidelně provádí kontrolní a evaluační činnost na základě ročního plánu. Vede pedagogické zaměstnance k sebehodnocení (hodnocení výchovně vzdělávacích procesů), podporuje vzájemnou spolupráci zaměstnanců na všech pracovištích.

Snaží se, aby pedagogický sbor pracoval jako tým. Často zve ke spolupráci i rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ vychází z roční hodnotící zprávy (hodnocení podmínek výchovně vzdělávací práce, hodnocení výchovně vzdělávacích procesů, hodnocení výsledků dětí, náměty pro další činnost z výroční zprávy každé třídy.)

Na tvorbě ŠVP se podílí ředitelka a celý pedagogický sbor, jsou určeni dva koordinátoři ŠVP.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s poradenskými zařízeními (SPC, PPP), odbornými lékaři, pediatry, líšeňskými základními školami.

V případě příznivé epidemiologické situace dále pokračovat ve spolupráci s partnery jako SK Líšeň, Tenisová škola Michala Judy, Plavecká škola Brno, Lemur a další.

V rámci podpory spolupráce všech týmů zařazovat společné aktivity např. teambuilding a jiné.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Vedení školy dbá na to, aby všichni pedagogičtí zaměstnanci měli předepsanou odbornou kvalifikaci. Pokud nemají, kvalifikaci si doplní.

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených organizačních směrnic mateřské školy.

Všichni zaměstnanci se nadále sebevzdělávají. Plán vzdělávání se aktualizuje na základě potřeb zaměstnavatele.

Ředitelka podporuje zvyšování kvalifikace pracovního týmu. Vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání všech zaměstnanců, umožňuje dálkové studium, účast na seminářích a samostudium.

Služby učitelů jsou organizovány tak, aby byla vždy zajištěna bezpečnost a optimální pedagogická péče o děti.

Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě.

Zaměstnanci jsou povinni jednat v souladu se společenskými pravidly, organizačními směrnicemi mateřské školy.

Specializované služby, jako je logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajištěné vždy speciálním pedagogem.

Dále vytvářet podmínky pro vzdělávání všech zaměstnanců. Financování z projektů MŠMT , EU a Magistrátu města Brna. Podporovat sdílení zkušeností a nových informací na pedagogických radách.

Nadále podporovat spolupráci speciálního pedagoga s ostatními pedagogickými pracovníky na pracovišti.

3.7 Spoluúčast rodičů

Škola usiluje o maximální spolupráci s rodinou dítěte.

Pedagogičtí zaměstnanci sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin. V rámci individuálních plánů či PLPP a ve spolupráci s rodinou se snaží tyto potřeby naplňovat.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o dění v MŠ (webová stránka školy, uzavřená skupina třídy na FB, nástěnky v MŠ). Projevili-li zájem mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ.

Učitelé informují na pravidelných hovorových hodinách rodiče o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních potřebách, pokrocích v rozvoji i učení (portfolio, IVP, PLPP). V případě potřeby je možné domluvit individuální konzultaci.

Zaměstnanci jsou povinni zachovávat diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech rodiny (směrnice GDPR). Při jednání s rodiči se zaměstnanci varují přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

MŠ poskytuje rodičům poradenský servis, nabízí nejrůznější akce a semináře v oblasti výchovy, vzdělávání a zdraví. V rámci zaměření MŠ, provádí pověření zaměstnanci logopedickou depistáž jako prevenci vzniku narušení komunikačních schopností.

Nadále podporovat spolupráci s rodiči, jejich spoluúčast při plánování programu MŠ. Organizovat společné aktivity pro rodiče a děti v MŠ (dílny, výlety, besídky apod.) Vídat organizační, materiální i

finanční podporu ze strany rodičů (exkurze, sponzorské dary, materiál do výtvarných a pracovních činností atd.)

Dbát na to, aby zaměstnanci chránili soukromí rodiny, zachovávali diskrétnost, jednali s rodiči ohleduplně a taktně, nezasahovali do života a soukromí rodiny a vyvarovali se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí MŠ je bezpečné s ohledem na potřeby dětí se SVP.

V MŠ jsou k dispozici kompenzační pomůcky dle doporučení poradenského pracoviště (dle potřeb konkrétního dítěte).

Speciální pedagogickou péči poskytují v naší MŠ vždy kompetentní speciální pedagogové.

MŠ zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a školskými poradenskými zařízeními.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. V logopedické třídě je asistent pedagoga přítomen jako druhý pedagogický pracovník.

Podle individuálních potřeb dítěte probíhá výchovně vzdělávací činnost ve vhodném komunikačním systému.

Nadále podporovat spolupráci s rodiči a se školskými poradenskými zařízeními.

Průběžně vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

MŠ dle svých možností je připravena vytvářet materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet.

MŠ průběžně doplňuje materiály, knihy, didaktické pomůcky, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

MŠ v případě potřeby se snaží stimulovat rozvoj potenciálu nadaných dětí.

Při vzdělávání nadaného dítěte se předpokládá vytvoření vhodných organizačních podmínek.

Pedagogové si postupně prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí.

MŠ spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci a dalšími subjekty.

Dále doplňovat materiály, knihy a didaktické pomůcky pro práci s nadanými dětmi.

Prohlubovat vědomosti pedagogických pracovníků v oblasti péče o nadané děti.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ prozatím nedisponuje dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

MŠ nedisponuje věkově homogenní třídou pro dvouleté děti.

Prostředí není upraveno pro volný pohyb, hru a odpočinek dvouletých dětí.

MŠ není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny pro dvouleté děti.

Šatny nejsou vybaveny dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Režim den není přizpůsoben potřebám dvouletých dětí.

MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, které jsou však nedostačující pro dvouleté děti.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Výhledově ve spolupráci se zřizovatelem upravit podmínky a prostředí pro vzdělávání dvouletých dětí alespoň na jednom pracovišti.

Všichni zaměstnanci si nastudují odbornou literaturu týkající se otázek výchovy a vzdělávání dvouletých dětí (legislativa, hygienické a bezpečnostní předpisy, výchova a vzdělávání atd.)

4 Organizace vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Organizace vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Bratří Pelíšků 7 - dvě třídy běžné o kapacitě 25, jedna třída logopedická o kapacitě 14, věkově smíšené třídy

Holzova 1 - dvě třídy běžné o kapacitě 21, věkově smíšené třídy

Šimáčkova 1 - tři třídy běžné o kapacitě 25, 27, 28 dětí, věkově smíšené třídy

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Při zařazování dětí do jednotlivých běžných tříd zohledňujeme sourozenecké vazby, individuální potřeby dětí a v případě možnosti přání rodičů.

Do logopedické třídy jsou děti zařazovány na základě doporučení SPC Veslařská.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Ve všech třídách se souběžné působení dvou učitelů využívá v případě strukturalizace učení, individualizace, diagnostiky, individuální logopedické péče, pobytu venku a společných akcí (výlety, exkurze, divadelní představení, škola v přírodě, ...).

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

V běžných třídách probíhá zápis elektronickou formou na www.zapisdoms.brno.cz, kritéria pro přijetí do MŠ jsou stejná pro všechny mateřské školy v Brně. Pro všechna pracoviště jsou přihlášky přijímány v kanceláři školy v budově Bratří Pelíšků 7.

Zápis do logopedické třídy neprobíhá elektronicky, podléhá doporučení SPC Veslařská. Veškeré informace k zápisu najdou rodiče na webové stránce školy www.mspohadka-brno.cz. Odpovědná osoba ředitelka mateřské školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Rodiče mohou v odůvodněných případech požádat o individuální vzdělávání svého dítěte (§ 34b Školského zákona). Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit předškolní vzdělávání individuálně, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání. Poslední týden v srpnu (přesný termín se dohodne emailem či telefonicky) se dostaví k základní pedagogické diagnostice. Zákonný zástupce bude seznámen s oblastmi, ve kterých je povinen dítě individuálně vzdělávat. Po 3 měsících -tedy poslední týden v měsíci listopadu (přesný termín se dohodne opět emailem či telefonicky) MŠ ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, případně doporučí další postup při vzdělávání. Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření ani v náhradním termínu, ředitelka školy ukončí individuální vzdělávání ve správním řízení. Po ukončení individuálního vzdělávání z výše uvedeného důvodu nelze již dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Hodnocení kapitoly: Charakteristika vzdělávacího programu

Formální kontrola	V souladu
Věcné hodnocení	V souladu
Komentář školy	

5.1 Zaměření školy

Hlavním cílem všech zaměstnanců školy je rozvíjet komunikační schopnosti dětí, zmírňovat či odstraňovat narušení komunikačních schopností, vyhledávat děti ohrožené vadami řeči a děti v riziku školní neúspěšnosti. Základem je respekt k přirozeným individuálním potřebám každého dítěte. Zaměstnanci se snaží vytvořit podmínky dětem s narušenou komunikační schopností i dětem intaktním k tomu, aby byly ostatním rovnocennými partnery jak v komunikaci, ve hře, v učení a poznávání, k osvojování hodnot a získávání osobnostních postojů. Cílem je vybavit děti zdravými návyky, dovednostmi a postoji, základy k vytvoření klíčových kompetencí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- rozvíjet komunikační schopnosti dětí
- zmírňovat či odstraňovat narušení komunikačních schopností
- depistáž dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- vytvořit bezpečné prostředí plné důvěry, pohody a klidu
- rozvíjet osobnost dítěte způsobem pro dítě přirozeným
- vést děti k lásce k přírodě, úctě k životu ve všech jeho formách
- respektovat individuální potřeby a zájmy dětí

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- při naplňování záměrů školy využívat didaktický styl založený na principu vzdělávací nabídky (přímo a nepřímo motivované aktivity), na individuální volbě a aktivní účasti dětí
- vzdělávací nabídka je realizována prostřednictvím center aktivit, které vedou k individualizaci a diferenciaci ve vzdělávání dětí
- centra aktivit jsou variabilní vzhledem k prostorovým možnostem třídy, aktuálnímu dění ve třídě, potřebám a zájmům dětí
- uplatňovat individuální přístup a vzdělávání realizovat na základě integrovaných bloků
- formy vzdělávání vychází z aktuálního dění a potřeb - individuální, skupinová, frontální

Metody vzdělávání:

- je využíváno spontánní sociální učení, situační učení, prvky prožitkového a kooperativního učení

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Na základě pedagogické diagnostiky během měsíce září je vypracován PLPP dětem s individuálními vzdělávacími potřebami. Po seznámení zákonných zástupců s obsahem PLPP mohou pedagogičtí pracovníci s dítětem začít pracovat. Po třech měsících je třeba písemně vyhodnotit úspěšnost PLPP. V případě nedostačivosti je zákonným zástupcům doporučena návštěva poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP je vypracováno dětem na základě doporučení poradenského zařízení (stanovení stupně podpůrného opatření). S vypracovaným IVP, které schválí poradenské zařízení, jsou seznámeni

zákonní zástupci dítěte. Pedagogický pracovník s ním pracuje půl roku, po té dojde k vyhodnocení, případně poskytnutí dalších podpůrných opatření.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Pokud na základě vstupní pedagogické diagnostiky jsou u dítěte zjištěny speciální vzdělávací potřeby případně zvláštní nadání spolupracuje mateřská škola s poradenskými zařízeními.

Zodpovědné osoby:

Na všech pracovištích mateřské školy s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracují kompetentní pedagogičtí pracovníci - speciální pedagogové. V případě potřeby s dětmi pracují asistenti pedagoga (pod vedením pedagoga).

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ prozatím nedisponuje dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. MŠ nedisponuje věkově homogenní třídou pro dvouleté děti. Prostředí není upraveno pro volný pohyb, hru a odpočinek dvouletých dětí.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v

povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

Hodnocení kapitoly: Vzdělávací obsah

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Poznávám sebe a své tělo

Název integrovaného bloku	Poznávám sebe a své tělo
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací a vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit se dítě učí poznávat samo sebe (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti). Dále se učí poznávat své tělo, jeho vývoj a změny, využívat všechny smysly. Seznamuje se se zdravými životními návyky, jako jsou hygienické návyky, pohybové činnosti, zdravá výživa, příprava pokrmů a potravin.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	základů zdravého životního stylu	se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	získání relativní citové samostatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky,	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve	zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>poznávat svoje slabé stránky</p>	<p>vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
	<p>uvědomění si vlastního těla</p>	<p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>
	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
		<p>zorganizovat hru</p>
		<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
		<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>
		<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>
		<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
		<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
		<p>průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p>
<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho</p>	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
			naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
			chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
			postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
			vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

6.1.2 Já a lidé kolem mě

Název integrovaného bloku	Já a lidé kolem mě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Já a lidé kolem mě
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací a vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit se dítě učí seznamovat s pravidly chování ve vztahu s ostatními lidmi (v rodině, ve společnosti, ve světě), seznamuje se a spoluvytváří pravidla soužití v mateřské škole. Dále je u dítěte rozvíjena schopnost dorozumívat se s ostatními lidmi, sdělovat, respektovat lidi a jejich osobností odlišnosti. Dítě se učí chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj kooperativních dovedností	<p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
výhodou		<p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) spolupracovat s ostatními odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>chápat slovní vtíp a humor</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zorganizovat hru
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
volit	tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<p>dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj kooperativních dovedností	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		proměň (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	
	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	
	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vztahů dítěte k druhým lidem	postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) spolupracovat s ostatními odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>	
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>	
	sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>(zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp.</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.3 Poznávám přírodu

Název integrovaného bloku	Poznávám přírodu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací, vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit, výletů, exkurzí, experimentů a projektových dnů se dítě seznamuje a hledá souvislosti v přírodě živé a neživé, sleduje přírodní jevy a poznává vše, co ho obklopuje. Učí se aktivně ovlivnit životní prostředí ve svém okolí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole všímat si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
	<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pomůckami</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p>
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>
	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>	
	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>	
	<p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p>	
	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>	
	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>	
	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímát si nepořádků a škod, upozornit na ně
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		všímát si změn a dění v nejbližším okolí
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.4 Poznávám technické prostředí

Název integrovaného bloku	Poznávám technické prostředí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací, vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit, výletů, exkurzí a projektových dnů se dítě učí budovat si pozitivní vztah k místu, kde žije. Učí se vnímat technické prostředí, se kterým se může setkat a zacházet s běžnými technickými prostředky. Učí se sledovat a chápat svět kolem sebe, respektovat jeho řád a hledat souvislosti. Dítě je podporováno k samostatnému zvládnutí jednoduché fyzické či psychické zátěže a k aktivnímu hledání různých způsobů řešení problémů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	
	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	
	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	
	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	
	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	všímat si změn a dění v nejbližším okolí	
	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		praxi orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) vytváření základů pro práci s informacemi rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	představitosti a fantazie	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
	rozvoj kooperativních dovedností	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
	<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná</p>
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.5 Zvládám, co život přináší

Název integrovaného bloku	Zvládám, co život přináší
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací, vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit, výletů, exkurzí, experimentů a projektových dnů si dítě aktivním zapojením rozvíjí praktické dovednosti, pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení. Učí se aktivním zapojením sledovat a chápat svět kolem sebe a jeho zákonitosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zorganizovat hru uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zorganizovat hru
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu,	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
	<p>rozvoj a užívání všech smyslů</p>	<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých</p>
	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznání</p>
	se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy		<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	rozvoj kooperativních dovedností	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
		<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>
		<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
		<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

6.1.6 Poznávám tradice

Název integrovaného bloku	Poznávám tradice
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her, situací, vzdělávací nabídky převážně v centrech aktivit, výletů, exkurzí, kulturních akcí a projektových dnů dítě poznává tradice ve svém okolí i ve světě. Je vedeno k aktivnímu zapojení do tradic školy, vytvořených společenství dětí, rodičů a pedagogů.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>(zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti,</p>	<p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
		<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
		<p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
		<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p>
		<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>		
<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>		
<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle</p>		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	všímat si změn a dění v nejbližším okolí	
	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	
vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p>	<p>poznávání jiných kultur</p> <p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny		zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)		
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami,		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
	rozvoj společenského i estetického vkusu	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		spravedlivě, hrát fair chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Na základě aktuálního dění ve třídě si pedagog zvolí příslušný integrovaný blok a s využitím programu InspIS ŠVP si vygeneruje třídní vzdělávací program. Všichni pedagogové mají zřízený účet s přístupem k ŠVP.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Zjištění úrovně naplňování podmínek vzdělávání, naplňování hlavního cíle školy (rozvoj komunikace dětí a předcházení vzniku narušení komunikační schopnosti).	Dotazník k hodnocení podmínek vzdělávání, dotazník hodnocení procesů výchovy a vzdělávání (individualizace a strategie učení), hodnocení výsledků dětí (Predikt, portfolio), kontrolní a hospitační činnost, hodnotící evaluační zpráva, hodnocení TVP, dotazník pro rodiče	hodnocení podmínek vzdělávání - 1 x ročně hodnocení procesů výchovy a vzdělávání - 1 x týdně hodnocení výsledků dětí - průběžně kontrolní a hospitační činnost - průběžně, dle plánu hodnotící a evaluační zpráva - 1x ročně hodnocení ŠVP - 1 x za 3 roky	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			hodnocení TVP - 1 x ročně dotazník pro rodiče - 1 x ročně	
Pedagogické vedení školy a kvalita pedagogického sboru	Zjišťování úrovně pedagogického týmu, profesionalizace, zjišťování úspěšnosti pedagogů při výchovně vzdělávacím procesu	hodnocení procesů výchovy a vzdělávání, kontrolní a hospitační činnost, pravidelné pedagogické rady	průběžně	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy
Vzdělávání	Zjišťování dosažených výsledků dětí ve výchovně vzdělávacím procesu.	Diagnostika, individuální plány dětí, portfólia, Predikt	průběžně	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy, učitelky
Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	Zmapování podmínek a potřeb dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, zjištění stupně podpůrného opatření, práce dle doporučení poradenských pracovišť, IVP	depistáž, diagnostika ve spolupráci s poradenskými pracovišti, individualizace	průběžně	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky školy, speciální pedagog